

DE NIEUWGEÏDE WIKIBIEMEGING

Het Arbeidskamp van de Syndikale Jeugd te Brecht

door Jos. Galliaert

De Syndikale Jeugd van Antwerpen heeft niet gewacht tot er van hoogerhand maatregelen werden getroffen ter bestrijding van de moreele gevolgen van de jeugdwerkloosheid.

Reeds in 1931 richtten wij ons tot het Stadsbestuur van Antwerpen om de mogelijkheid te onderzoeken voor het inrichten van leergangen voor jonge werklozen. Dit verzoek bleef niet zonder gevolg. Verschillende honderden jonge werklozen volgden regelmatig de kursussen te hunnen behoeve ingericht.

In 1932 werd de Werklozenkas der Syndikale Jeugd gesticht, die vooral voor doel heeft de nog schoolgaande jongeren en deze die nog niet gearbeid hadden tegen werkloosheid te verzekeren.

In tal van gemeenten in het arrondissement Antwerpen, alwaar geen ontwikkelingswerk voor de jonge werklozen wordt voorzien, organiseert de Syndikale Jeugd ieder jaar tientallen van voordrachten, lessen en filmvertooningen.

In 1934 werden niet minder dan zeven studieweek-ends in de Jeugdherberg te Kalmthout ingericht. Ook te Antwerpen werden studiewerken voor de jonge werklozen georganiseerd.

Door dit werk rijpte het idee voor de oprichting van een eigen jeugdtehuis waar de jonge werklozen zouden kunnen worden samengebracht in studiewerken.

Op dit oogenblik was er nog geen sprake van tussenkomst van den Staat. Wij zijn immer van oordeel geweest, dat de zorg voor de jonge werklozen en de strijd tegen demoralisatie en ontmoediging een van onze dringendste opgaven daarstellen.

Het jeugdterrein van de Syndikale Jeugd: In den aanvang van dit jaar kregen wij vanwege het Stadsbestuur van Antwerpen een terrein met een oppervlakte van ongeveer 10 ha. in huur.

De voorbereiding van het werk, het opmaken van plannen, de verdeling en de bestemming der gronden waren volledig geregeld, voordat wij van hoogerhand

inlichtingen ontvingen dat er kans bestond dat ons werk zou gesubsidieerd worden.

Het jeugdterrein is gelegen te Brecht, ongeveer 15 km. van de stad Antwerpen, in een van de schoonste omgevingen van de Kempen en omringd door prachtige dennebosschen. Vlakbij stroomt het Kempisch kanaal. Het is op deze plaats dat het Arbeidskamp van de jonge werklozen is ingericht.

Ons werkkamp. — Een van de beste architecten uit de Antwerpsche omgeving toonde groote belangstelling voor ons initiatief. Het is hij die het algemeen plan van onze organisatie heeft uitgewerkt, en die op regelmatige tijdstippen overzicht komt nemen van den stand der werken.

De bedoeling van ons werkkamp is voor de gansche werkloze jeugd uit het Antwerpsche een midden in te richten van lichaams- en geesteskuiluur, dus een soort van volksuniversiteit. Het open terrein, omringd door het beboscht gedeelte, heeft een oppervlakte van 3 ha. 50.

Het algemeen plan voorziet twee gebouwen, met een afmeting van 20 m. lengte op 7 m. 50 breedte. Het eerste dezer gebouwen, waarvoor het materiaal ons geschonken werd door de Algemeene Centrale, nadert de voltooiing. Het benedenvertrek is opgetrokken in baksteen en zal dienst doen als keuken, eet-, studie-, conversatiezaal en boekerij. De bovenverdieping 20 m. op 5 m., met een terras van 2 m. 50 breedte als slaapzalen. Het clubhuis krijgt een landelijk karakter, zoodat dit geheel zal aanpassen bij de omgeving.

Wij zien nu in spanning uit naar den anderen Mæcenas, die in een vlaag van goedertierendheid voor ons werk een even royaal geschenk zal over hebben, als de bestuursleden van de Algemeene Centrale.

Het voorste gedeelte van ons terrein wordt ingenomen door een sportstadion waarvan de gronden bijna genivelleerd zijn.

Verder is reeds een gedeelte van de zwemkom uitgegraven.

Het achterste gedeelte van het terrein zal ingericht worden voor kampeer- en speelplaatsen omringd door een breede athletiekpist in asch.

Het reeds verrichte werk heeft heel wat krachtsinspanning gevergd. De oppervlakte was begroeid met dicht struikgewas, dat moest worden weggekapt. De aanleg van het eerste gedeelte van het terrein heeft veel zorg gevergd. Men berekende ons dat wij op 6 à 7 m. diepte drinkbaar water zouden hebben gevonden. Wij hebben moeten boren tot 42 m. diepte. Tal van andere moeilijkheden zijn opgerezen, maar al werkend werden deze overwonnen.

De werkploegen. — De aangeduide werkploegen bestaan uit gemiddeld 30 tot 35 jonge werkloozen van 18 tot 25 jaar. In afwachting van de voltooiing verblijven zij in waterdichte tenten. De slaapmatrassen liggen op een plankenvloer. Iedere werklooze verblijft daar gedurende veertien dagen. Tot heden verbleven ongeveer 200 jonge werkloozen gedurende veertien dagen op ons werkkamp.

Een voorloopige eetzaal is opgebouwd door de jonge werkloozen.

Het metselwerk van het clubhuis staat onder leiding van twee betaalde stielmannen.

Voor het houtwerk is een betaalde technicus aangesteld.

De technische leiding van het kamp berust bij een jongen werkloozen architect.

De geest van de deelnemers is uitstekend. De jongens beseffen ten volle, dat zij hier een taak vervullen, die aan de gemeenschap ten goede zal komen.

Zij kennen hier in den werkelijken zin van het woord de vreugde van den arbeid. Allen betreuren het wanneer zij terug naar huis moeten en zij deze kleine gemeenschap moeten verlaten.

Het programma is als volgt ingedeeld: Opstaan van de keukenploeg, te 6 u. 30; de werkploeg te 7 uur; dan wasschen en turnen; te 7 u. 30, korte toespraak van den kampleider en hijschen van het vaandel; te 7 u. 45, ontbijt; van 8 u. 30 tot 11 u. 30, arbeid. Te 12 uur, middagmaal; dan ontspanning, spel en sport; van 2 tot 5 uur, arbeid; te 5 u. 30, avondmaal; van 6 tot 9 uur, ontspanning, sport en spel afgewisseld met voordracht of voorlezing en gemeenschapsspelen. Te 9 u. 15, thee; te 10 u. 30, slapen.

Administratie en geneeskundige dienst. — De administratie wordt bijgehouden door een jongen werkloozen bediende.

De boekhouding is dusdanig opgevat, dat dag voor dag kan nagegaan worden hoeveel de kosten bedragen. Van iedere uitgave is verantwoording verschuldigd. Iedere dag vult de kampleider zijn dagelijksch verslag in. Over al het voorhanden zijnde materiaal is een inventaris opgesteld.

Dezelfde jonge werklooze bediende, die geen werkloozensteun kan genieten, is bestendig op het kamp en neemt ook de eerste hulp bij ongevallen waar, die zich tot heden gelukkig bepaalden tot enkele schrammen.

De geneeskundige dienst is ondergebracht in een bijzondere tent. Maatregelen kunnen onmiddellijk genomen worden bij eventueele ernstige gevallen.

Financiering. — Vanaf 1 Juli zijn wij met ons

werkkamp aangevangen. De Regeeringsbijdrage voorziet een toelage vanaf 15 Augustus tot 1 September van 8 frank per dag en vanaf 1 September 10 frank per dag en per deelnemer.

Dit bedrag kan als juist voldoende worden geacht voor de voedselvoorziening.

Wij moeten rekening houden dat de meeste deelnemers in soms ernstige mate lijden aan ondervoeding. Het voedsel dat verstrekt wordt is stevig en bestaat uit twee warme maaltijden per dag. De uitgaven van gereedschap en materiaal voor werkobjecten, de aankoop van tenten, slaapzakken, enz., maakt de uitgave per dag en per deelnemer belangrijk veel hooger dan de voorziene toelage.

Indien wij als Syndikale Jeugd geheel de uitgave te onzen laste moesten hebben genomen, hadden wij reeds sedert lang geheel onze aktiviteit moeten stilleggen. Gelukkig dat de Antwerpsche vakbeweging de groote noodzakelijkheid en het nut van ons werk inziet en ons financieel bijspringt, om de door ons voorgenomen taak te kunnen volbrengen.

Een nadeelige bepaling vanwege de Regeering. — De voorschriften van de Regeering in zake de werkloozenkampen voorzien dat de deelnemers 25 t. h. van hun steun moeten laten vallen.

Men wettigt deze beslissing door het feit dat de jonge werkloozen die deelnemen aan een werkloozenkamp steun genieten in natura, in den vorm van voedsel.

Maar men verliest uit het oog dat deze jonge menschen hun krachtsinspanning leveren voor het uitwerken van werkobjecten die de gemeenschap ten goede komen.

Degenen die deelnemen zijn degenen die niet langs de straat willen blijven slenteren, die dankbaar de gelegenheid aanvaarden om zich nuttig te kunnen maken, en als belooning wordt de werkloozensteun dezer jonge menschen verminderd.

Deze maatregel is een beletsel tot deelname van degenen die zich wenschen te onttrekken aan de demoralisatie. Wij zijn van oordeel dat de regeering het onlogische van deze handelwijze zal inzien en den aldus getroffen maatregel zal wijzigen.

Besluit. — De bestrijding van de jeugdwerkloosheid en ook de bestrijding van de gevolgen er van is mede een van onze dringendste opgaven.

Gevaarlijk is het duizenden jonge menschen zonder werk te laten rondlopen.

Jonge kerels houden het niet uit zonder arbeid en zonder vooruitzicht te leven. De drang naar daden en de levenskracht moeten een uitweg vinden hoe en waar dan ook.

Het ernstigste gevolg van langdurige werkloosheid is het verlies van het geloof in de beweging, het verlies van ieder idealisme en strijdvaardigheid met als gevolg versuffing en lijdelijke aanvaarding van den toestand.

Wij gaan akkoord dat de werkloozenkampen geen oplossing beteekenen. Deze oplossing kan enkel geschieden door het verschaffen van arbeid.

Er is ons wel eens verweten dat ons werk enkel lapwerk beteekent. Dit lapwerk is in ieder geval beter dan gaten te laten.

Geestdriftig werkt de werklooze jeugd te Brecht aan de oprichting van een kleine gemeenschapswereld voor de werklooze jeugd.

Arbeidscentrum der A. J. C. "Kamp Langenberg"

Het Arbeidscentrum te Lichtaart is geen uitvinding van de laatste maanden, noch het werklozenwerk van de A. J. C. Doch, de erkenning van de zijde der Regeering heeft het werk een veel bredere basis en veel grootere mogelijkheden geschonken. Nu pas is het doenlijk groote groepen jonge werklozen onder te brengen, hen een stuk gereedschap in handen te geven en belangstelling op te wekken voor ernstigen scholingsarbeid.

Ongeveer veertig werklozen arbeiden sinds 20 September aan een reeks werkobjecten van den meest uiteenlopenden aard. Voordrachtgevers lossen elkaar af in de groote tent die als voorloopig kursuslokaal dienst doet. Zij spreken over maatschappelijke en economische onderwerpen. Herman Vos handelde over de Kempen en hun geschiedenis, Jan Verbert gaf een echte levensles naar aanleiding van een voordracht over de mutualistische beweging. Dan noemen wij verder Bouchery, Delvo, Longville, Rens, Schmook, Zoete. Wij bouwen een leidershut, stellen een nieuwe terreinafsluiting, vervaardigen kampeermeubelen, verbeteren de toegangswegen, dunnen ons eigen bosch uit. Er wordt hard gewerkt, aandachtig geluisterd naar de sprekers, met toewijding gegeten en intens geslapen. De gezonde Kempenlucht heeft effect en, zooals het liedje zegt: « Regen, wind kan ons niet schelen. »

Het is een gevarieerd gezelschap. 's Middags aan tafel of 's avonds bij het spel, hoort men een bont dooreenander van dialecten. Hamme, Temsche, St-Niklaas, Leuven, Mechelen, Antwerpen, leverden deze eerste ploeg. Dertig procent zijn geen leden van de jeugdbeweging. Allen zonder onderscheid gaan op in het gemeenschappelijk werk. De vraag die rijst is niet: « Wat brengt het ons op? », maar wel: « Krijgen wij het af vóór de sluiting van het kamp? »

Het centrum mag zich in een levendige belangstelling van de buitenwereld verheugen. Uit de « beschaafde wereld » komen menschen van de partij en van de vakbeweging, van de jeugdbeweging en van de pers, en geven blijk van hun sympathie voor het werk. Het Roode Kruis van België leende ons de groote tent, de Algemeene Diamantbewerkerbond een reizende bibliotheek van een honderdtal banden.

De A. J. C. is de overtuiging toegedaan, dat ze goed werk verricht. Het gaat hier niet om de bestrijding van de jeugdwerkloosheid, maar wel om die van haar onmiddellijke en tragische gevolgen. De jeugd wordt immers zwaarder getroffen dan de generatie der

volwassenen. Men treft haar in haar groei en deze toestand zal zich aldus nog lange jaren nadien op de volksgemeenschap en, *a fortiori*, op de arbeidersbeweging wreken. Bij menschen met een gebroken levensmoed kan geen opbouwende beweging baat vinden. Wij doen goed dit ten volle te begrijpen. Als de jeugdbeweging met haar bescheiden middelen er in mocht slagen de groote beweging geheel of ten deele voor dit euvel te beschermen, zal ze « goed » werk hebben verricht. Zij wenscht trouwens niets liever dan deze middelen te zien aangroeien in verhouding tot de omvangrijkheid van de taak. Hoofdzaak was beginnen, baan breken. De gedachte van het vrij arbeidscentrum staat thans in het middelpunt van de belangstelling. Daar is de socialistische jeugdbeweging voor een deel tusschen. De Regeering zal, wij twifelen er niet aan, haar steun ook in de komende jaren handhaven en zelfs uitbreiden. Zij zal, door verhooging der toelagen, de inrichtende organismen in staat stellen de voorwaarden van verblijf te verbeteren. Zij zal vooral haar betreuenswaardig besluit strekkend tot 25 t. h. steunvermindering voor de deelnemers, intrekken. Inderdaad, deze vermindering is onnoodig, omdat het uitgespaarde bedrag geen gewicht in de schaal werpt, maar ze neemt tevens een deel van het moreel effect van een verblijf in een vrij arbeidscentrum weg. Voor de meest getroffen jonge werklozen stelt zich de vraag van het deelnemen thans op het plan van een winst- en verliesrekening. Dit schaadt de zaak bovenmate.

Wij verheugen ons over de uitbreiding van het aantal centra in ons land, maar blijven bij de meening dat voornamelijk de jeugdbeweging zich met dit werk moet bezighouden. Is het heele werklozenwerk niet een variante van het gewone werk in de jeugdbeweging? Het arbeidscentrum mag niet het karakter van een liefdadigheidsinstelling krijgen. Dan mist het zijn doel volkomen, dan wordt het resultaat zelfs negatief. De werklooze jeugd heeft geen kruimels van de tafel nodig, zij doet enkel beroep op de solidariteit van haar generatiegenooten. Bij deze solidariteitsdaad vallen alle theoretische beschouwingen over de zoogezegde gevaren, die aan het werk zouden eigen zijn, weg. Wie het best ingelicht wil zijn, ga bij de thuiskeerende deelnemers te rade. Zij zullen hem vertellen hoe het er in de jeugdgemeenschap van Lichtaart toegaat.

Jan VAN OVERLOOP.

De Internationale Arbeidskonferentie en de werkloosheid van de jeugdige personen

(Vervolg)

14. Voor de jeugdige personen, die na beëindiging van hun middelbaar, technisch of hooger onderwijs zonder werk blijven, zouden maatregelen genomen moeten worden:

a) om het hun mogelijk te maken, om in industriele, handels- of andere inrichtingen of in openbare administraties ter aanvulling van hun theoretische

voorbereiding praktische ervaring op te doen; alle voorzorg zou moeten worden genomen om te voorkomen, dat die praktisch te werk gestelden niet de plaats van gewone arbeiders innemen;

b) om hun, hetzij het verlengd bezoek van de onderwijsinrichting, waar zij hun technische of hogere studiën voltooid hebben, gemakkelijk te maken, hetzij

het bezoek van een andere school, waar zij vakkennis zouden kunnen opdoen of hun algemeene ontwikkeling bevorderen, door hen, bij voorbeeld, kosteloos toe te laten, studiebeurzen te geven of beurzen voor wetenschappelijke onderzoeken;

c) om hun inlichtingen te geven over beroepen, die overvoerd zijn, en hen te helpen de vooroordeelen te overwinnen, die hen er van afhouden, zich aan een ander beroep aan te passen.

15. Bijzondere maatregelen zouden genomen moeten worden voor de opleiding van geschikt personeel voor de centra, die bestemd zijn voor de opvoeding, voor het besteden van den vrijen tijd, voor sociale hulp of voor arbeid van de jeugdige werklozen. Die opleiding zou op nuttige wijze geschieden kunnen in die bijzondere centra, waar de jeugdige werklozen, in het bezit van de noodige geschiktheid, zouden worden toegelaten.

Besteden van den vrijen tijd door en sociale hulp voor de jeugdige werklozen.

16. 1) Behalve maatregelen om het algemeene en het vakonderwijs van de jeugdige werklozen te ontwikkelen, zouden regelingen getroffen moeten worden om het hun mogelijk te maken nuttig en aangenaam hun vrijen tijd door te brengen, zooals het instellen van ontspanningscentra, centra voor fysieke opvoeding, leeszaalen, enz.;

2) Die centra zouden niet gereserveerd moeten zijn voor jeugdige werklozen alleen, maar open moeten staan ook voor de jeugdige arbeiders, opdat elke systematische scheiding tusschen die beiden vermeden wordt;

3) Die centra zouden onder het toezicht van een bevoegd persoon geplaatst moeten worden; het werk dier personen zou zooveel mogelijk in overleg en in onderlinge samenwerking met de jeugdige personen zelf geregeld moeten worden.

17. Maatregelen zouden genomen moeten worden om in verschillende streken van het land, waarin een voldoende aantal jeugdige werklozen is, centra voor sociale hulp op te richten, alsmede toevluchtoorden, waar die jeugdige werklozen voor weinig geld voeding en onderdak kunnen vinden.

Tusschenkomst van vakorganisaties of bijzondere vereenigingen.

18. De openbare machten zouden het initiatief door vakorganisaties of andere vereenigingen genomen, zoowel voor de opvoeding als voor de sociale hulp aan jeugdige werklozen, moeten steunen.

Bijzondere werkkampen.

19. Indien het nuttig geacht zou worden om voor de jeugdige werklozen van 18 tot en met 24 jaar werkkampen in te stellen, waarvan het voornaamste doel zou zijn niet de voorbereiding tot een beroep, maar de uitvoering van werkzaamheden onder andere voorwaarden dan de normale arbeidsvoorwaarden van arbeiders, zouden ernstige waarborgen genomen moeten worden om misbruiken, waartoe die abnormale arbeidsvoorwaarden aanleiding zouden kunnen geven, te vermijden.

20. Het bezoek van die werkkampen zou strikt vrijwillig moeten zijn.

21. Alle mogelijke voorzorg zou genomen moeten worden om te voorkomen, dat die centra — onverschillig of het openbare of bijzondere zijn — instellingen van militaire voorbereiding worden. De cen-

tra, opgericht door het particulier initiatief, zouden onder toezicht van de openbare burgerlijke autoriteiten geplaatst moeten worden.

22. Voor de toelating tot een werkkamp zou de betrokkene aan een geneeskundig onderzoek onderworpen moeten worden, waarbij in het bijzonder vastgesteld moet worden of hij lichamelijk geschikt is om de werkzaamheden, welke men voor hem op het oog heeft, uit te voeren.

23. Al die kampen zouden zoodanig ingericht moeten worden, dat zij aan strenge eischen van hygiëne voldoen.

24. Bijzondere aandacht zou gewijd moeten worden aan de levenswijze en de tucht in die kampen. De inrichting van die kampen zou, zooveel mogelijk, aldus moeten zijn, dat de jeugdige personen, die zich in die kampen bevinden, zelf het bestuur in handen hebben, in het bijzonder wat de tucht betreft.

25. Om het behoud van regelmatig contact van die jeugdige personen met hun tehuis te vergemakkelijken, zou het geschikt zijn om die kampen, zoo dicht mogelijk als de omstandigheden toelaten, bij hun tehuis op te richten.

26. 1) Het programma van de werkzaamheden van die werkkampen zou zoodanig opgesteld moeten worden, dat die kampen het normale werk van de arbeiders geen konkurrentie aandoen;

2) Die werkzaamheden zouden zooveel mogelijk aangepast moeten worden aan den leeftijd, aan het geslacht, aan de krachten en aan het vak van de betrokkenen.

27. De belooning van die jeugdige lieden, werkzaam in die werkkampen, zou, behalve voeding en eventueel werkkleding en huisvesting, een belooning in geld moeten omvatten.

28. De jeugdige personen, werkzaam in de werkkampen, zouden onder de sociale verzekering moeten vallen en de daarvoor verschuldigde premiën zouden door die kampen betaald moeten worden.

29. Wanneer er geen algemeene verplichte ongevallenverzekering bestaat, zouden de kampen hun aansprakelijkheid moeten dekken door middel van verzekering, tenzij zij direct opgericht zijn door de openbare machten, die eigen risico dragen.

30. 1) De tijd aan produktief werk besteed zou belangrijk minder dan veertig uur per week moeten zijn, opdat in het werkprogramma van de werkkampen een voldoende plaats openblijft voor maatregelen voor de algemeene opvoeding, kursussen voor vakonderwijs, spel, sport en geheel vrije besteding van den vrijen tijd;

2) De kampen zouden bibliotheken moeten hebben.

31. 1) Voor de vorming en de keus van het personeel van de kampen zouden duidelijke regelen vastgesteld moeten worden; dat personeel moet een grondige kennis hebben van sociale vraagstukken in het algemeen en in het bijzonder van vraagstukken aan de jeugd eigen;

2) Dat personeel zou in de kampen, in het bijzonder voor jonge meisjes ingericht, hoofdzakelijk uit vrouwen moeten bestaan;

3) Tusschenposten zouden op zoo ruim mogelijke schaal gereserveerd moeten worden voor de jeugdige personen, die in de kampen aanwezig zijn en geschikt geacht worden die functies te vervullen;

(Wordt voortgezet.)